

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת משפטים (שקלים)

הגיליון השבועי לכל יהודי 999

כ"ו בשבט התשס"ו
(24.2.06)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונב



יש חדש

היכנונו ל-1000

בשבוע הבא יופיע בע"ה גיליון ה-1000 של 'שיחת-השבוע'. זה יהיה גיליון חגיגי, צבעוני ומוגדל, שיופץ בתפוצה מורחבת. בגיליון יופיע גם מבחר ממכתביכם ומהסיפורים המיוחדים והמרגשים שהואלתם לשגר אלינו.

השלוחות התחזקו

השבוע ננעל בארה"ב הכינוס העולמי של שלוחות חב"ד, שנערך לרגל כ"ב בשבט, יום השנה ה"ר להסתלקות הרבנית הצדקת חיה-משקא שניאורסון, רעייתו של הרבי מליובאוויטש. אלפי שלוחות עלו ביום שני אל קברה והתחזקו לאור דמותה המיוחדת.

מקסיף לחברון

ביום רביעי השבוע, כ"ד בשבט, יום ההילולא של הרבנית מנוחה רחל סלונים, יתקיים אי"ה מעמד הכנסת ספר-תורה לבית-הכנסת העתיק 'מנוחה רחל', שקנה אביה, 'אדמו"ר האמצעי', בשכונת אברהם אבינו בחברון. ספר-התורה הוגלה מגוש קטיף בקיץ האחרון, והוא יישמר למשמרת ולפיקדון בבית-הכנסת. הסעות יצאו מכל רחבי הארץ.

אמונה וחיזוק

במוצאי שבת זו תהיה אי"ה בירושלים הצגת יחיד לנשים על-ידי הגב' רינה אקרמן, תושבת נווה-דקלים, שבה היא מעבירה את תחושות האמונה והחיזוק שהיא חווה במהלך העת האחרונה. ההצגה מועלה ללא מטרות רווח, אלא לשם החיזוק והעיסוק החשוב בעניין. לפרטים רחל 050-7860623.

זמני השבוע

נירווק טריווט מיאמי	יוסטון לוס-אנג'לס
5:27	6:08
6:01	5:57
5:22	6:23
ניסית השבת	צאת השבת
6:23	7:02
6:54	6:58
6:23	

המולד: אור ליום שלישי, שעה 2:28, 17-ר חלקים ראש-חודש אדר ביום השלישי וביום הרביעי

פקס: 972-3-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפצה בארה"ב: 718-7561328

דפוס בארה"ב: The Print House, 718-628-6700

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

טוב שנופלות המסכות

אין באמת הבדל מהותי בין שלטון החמאס לשלטון הפתח. אם החמאס הוא ארגון טרור, אש"ף הוא ארגון-גג של מחבלים וטרוריסטים. מה הפלא שהציבור מבולבל?

נבהלים מרבי-מרצחים הנושאים דגל ירוק? שנים התנגדו ממשלות ישראל לרעיון המדינה הפלסטינית. רעיון זה פסול מיסודו, שכן ארץ-ישראל היא ארצו של העם היהודי, אבל היה גם טיעון ביטחוני כבד-משקל — מדינה כזאת תהפוך במהרה למדינת-טרור אסלאמית, שתאיים לא רק על ישראל אלא על שלום העולם כולו. אחר-כך נשחקה העמדה הנחרצת הזאת, ומכרו לנו את ה'חזון' (ממש חזון אחרית הימים) של 'שתי מדינות לשני העמים'. אלא שמישהו שכח לציין שהמדינה הפלסטינית אכן תהיה מדינת טרור, בדיוק כפי שהיה ברור לכל בר-דעת. ובכן, החמאס דאג להזכיר לנו שמדינת הטרור כבר כאן.

החזון שלנו

אנחנו קוראים בפרשת השבוע את החזון האמיתי של העם היהודי, הנאחז בארצו ונוחל אט-אט את כל הארץ: 'מעט-מעט אגרשנו (את אויבי ישראל) מפניך, עד אשר תפרה ונחלת את הארץ'. זה התהליך האמיתי שבו צריך לצעוד העם היהודי — לשחרר בהדרגה עוד ועוד חלקים מארץ-ישראל ולהבהיר לכל העולם שזו ארצנו ונחלתנו, ואין כאן מקום לשאיפות מדיניות של עמים אחרים.

זו הדרך לעצב מציאות ולא לפק את העולם כולו, במאבק נחוש ועקיב, להכיר בה. כך עשינו אחרי מלחמת השחרור, כאשר פרצנו את 'גבולות החלוקה', שחררנו את רמלה ולוד, עכו ואשקלון, והפכנו אותן לחלק בלתי-נפרד מהמדינה היהודית. בשנים האחרונות הידרדרנו לתהליך הפוך, ולמרבה הכאב והצער חוגגים עלינו אויבינו ומאמצים את הפסוק 'מעט-מעט אגרשנו', בתקווה לסלקנו מארץ-ישראל כולה.

אולי דווקא הסרת המסכות תעורר אותנו להבין את האיוולת והסכנה האיומה של כל תהליך אוסלו ו'מפת הדרכים'. אולי דווקא עכשיו יתעשת העם ויפיק מעצמו את רצון-החיים, ויחזור לחזון היהודי האמיתי — 'ונחלת את הארץ'.

א ממש ברור מדוע הגיבו אצלנו בתדהמה ובזעם לנוכח הקמתה של ממשלת חמאס. אפשר לחשוב שקודם-לכן היה לנו עסק עם חסידי אומות-העולם. דוברי הממשלה מכריזים שלא יקימו קשרים עם רשות טרוריסטית. ומה היה לנו עד עכשיו, רשות שוחרת שלום?

אולי הזעם נובע מהעובדה שפתאום הוסרו כל המסכות. הלא אין באמת הבדל מהותי בין שלטון החמאס לשלטון הפתח. אם החמאס הוא ארגון טרור, אש"ף הוא ארגון-גג של מחבלים. מצטטים את אמנת החמאס, השוללת את זכות קיומה של ישראל. למה שוכחים את אמנת אש"ף (שמעולם לא שונתה, חוץ מאיזו הצגה לתקשורת), השוללת באותה מידה את זכות קיומו? ומהם ראשי-התיבות אש"ף, אם לא ארגון לשחרור פלסטין — כשהכוונה ל'שחרור' ארץ-ישראל כולה מידי העם היהודי?

מה ההבדל?

אין פלא שהציבור מבולבל, כי כבר אי-אפשר למצוא ידיים ורגליים בסבך הסתירות שמונע כל יכולת לנתח דברים בהיגיון. ההצהרה שאין מנהלים משא-ומתן עם ארגון טרור היא הצהרה נכונה והגיונית, אבל שנים הלעיטו את הציבור בתעמולה שדווקא עם האוייב צריכים לדבר. הסכמי אוסלו נעשו עם ארגון טרור לכל דבר, שלא חדל לרגע מהטרור, גם כשהענקנו לו מעמד בין-לאומי והקמנו בעבורו את הרשות הפלסטינית. ומה אמרו אז, ש'שולם עושים עם אויבים'. אז למה עם החמאס לא?

ברור שטיעון זה הוא דמגוגי. שלום עושים עם אויבים כאשר הם מניחים את נשקם ומוכנים לכרות שלום. לא עושים שלום עם מי שאינו מניח את נשקו ומוסיף להרוג ולרצוח. אבל הפרט הקטן הזה נדחק הצידה בשנים שחלפו מאז הסכמי אוסלו. עשינו 'שולם' כביכול עם רב-המרצחים ערפאת, כשהיה ברור וידוע לכול שהוא מממן ומארגן בדרכים גלויות ונסתרות את כל תעשיית הטרור נגדנו. מדוע אפוא אנחנו

'מודה במקצת' בחיים הרוחניים

התמסרות מוחלטת

אולם יש מצב ש'מודה במקצת' פטור משבועה — אם הוא קדם והודה במקצת קודם שהתובע תבעו על מלוא סכום התביעה. איך ייתכן מצב כזה, והלוא שומעים תחילה את התובע ורק אחר-כך את הנתבע? אלא הדבר יכול לקרות אם הסיבה שהנתבע לא שילם את חובו היא משום שנכסיו הוזלו והוא ממתין שהשער יעלה. במצב כזה שומעים תחילה את טענותיו, ואז ייתכן שהוא יקדים ויודה במקצת, ויפטר משבועה.

גם בחיים הרוחניים יכול להיות מצב כזה: יהודי מתמסר כל-כך לקב"ה, עד שעצם ההתעסקות בטענותיו של יצר-הרע יש בה משום 'הזלת הנכסים'. היהודי טוען שהזמן והכוחות שישקיע ב'דין תורה' עם יצר-הרע יגרמו בזבוז ו'הזלה' בכוחות האלוקיים שניתנו לו. מי שמגיע לדרגה כזאת, מקבלים את טענתו ו'פוטרים' אותו מ'שבועה', ויתרה מזו — הוא משלים גם את מה שהחסיר בתכלית השלמות.

(לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 269)

קובעת התורה, ש'מודה במקצת חייב שבועה'. דווקא על-ידי השבועה נאמץ לו שאינו חייב יותר מכפי שהוא מודה. כלומר, השבועה תאפשר לו לשמור ברשות הקדושה את כוחותיה של נשמתו שלא נפלו לידי יצר-הרע.

אחריות גדולה

שבועה היא גם מלשון שובע — מעניקים לאדם כוחות עליונים, שמשביעים אותו. זהו ענין השבועה בעבודה הרוחנית — האדם מקבל כוחות רוחניים נעלים, באמצעותם יוכל לשמור על נשמתו, שתישאר ברשותה של הקדושה.

אלא שקבלת הכוחות הנוספים הללו יש בה אחריות גדולה. אם לא מנצלים את הכוחות הללו כראוי, לא זו בלבד שחסר מה שהיה צריך להוותוסף על-ידם, אלא האדם עלול להיענש על שהוריד לאבדון כוחות עליונים כל-כך. לכן מזהירים חז"ל מאוד שלא להישבע שבועה שאינה הכרחית, אפילו כשהאדם "נשבע באמת".

פ רשתנו עוסקת ברובה בדינים שבין אדם לחברו ובתביעות שיכולות לצוץ בין בני-אדם. מה הדין אם אדם תובע כסף מחברו, והנתבע מודה שהוא חייב חלק מהסכום אך מתכחש ליתרת הכסף? מצב כזה מכונה 'מודה במקצת', והתורה קובעת כי על האיש להישבע שאינו חייב את שאר הכסף.

ענין זה קיים גם בחיי הרוחניים של האדם. ה'תובע' של יהודי הוא יצר-הרע. תחילה הוא מנסה להכשיל את האדם בחטא, ולאחר מכן הוא מתייצב כתובע נגדו. תביעתו היא, שהואיל והיהודי נכשל בחטא, יש למוסרו לרשותו, כי הוא כביכול 'שייך' לו.

כוחה של שבועה

על התביעה הזאת מגיב יהודי ב'הודאה במקצת'. הוא מודה שאכן נכשל בחטא, אבל מכחיש שכל-כולו מסור לרשות יצר-הרע. עצם נשמתו היא בכלל למעלה מגדר חטא ועוון, וגם כוחותיה של הנשמה המלובשים בגוף לא נמסרו לגמרי לידי יצר-הרע. גם אם יהודי חוטא יש בו טוב, ואפילו על פושעי ישראל נאמר שהם "מלאין מצוות כרימון".

מן המעייץ

נושא השבוע: רפואה

הקב"ה — "כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך".

אמרת השבוע

פנים אל פנים

גביר אחד נכנס אל רבי אברהם-שמואל-בנימין מפרסבורג, וסיפר לו על אורח-חיו. כשנשאל כיצד הוא נוהג כאשר למתן צדקה, השיב שהוא מעסיק משרת מיוחד שתפקידו לקבל את פני מבקשי הצדקה ולתת להם תרומה נאה.

אמר לו רבי אברהם-שמואל-בנימין: "עיקר גדול במצוות צדקה הוא לקבל את הנזקק במאור-פנים, לקרבו ולעודדו. לא דיי בעצם נתינת הצדקה, אלא חשוב שהיא תיעשה על-ידי בעל-הבית עצמו, בכבוד ובאהבה.

"זהו שנאמר בתורה 'את העני עמך' — עליך להכניס את העני שיהיה עמך, פנים אל פנים".

השני נאמר (שמות טו, כו): "כל המחלה... לא אשים עליך" — הקב"ה מבטיח שמלכתחילה לא יביא עלינו את המחלות העל-טבעיות האלו. ואילו על הסוג הראשון נאמר (שמות כג, כה): "והסירותי מחלה מקרבך". המחלות עלולות לבוא, אבל הקב"ה מבטיח שיסירן מאיתנו.

(אור התורה)

רפואה נצחית

"כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך, כי אני ה' רופאך" (שמות טו, כו). הישועה הבאה מאת ה' יתברך היא נצחית, מה-שאינ-כן ישועה הבאה על-ידי שליח. הקב"ה מודיע, שהואיל ו"אני ה' רופאך", הרפואה היא נצחית.

(תכלת מרדכי)

מניעת המחלה

סולטן מצרים אמר לרמב"ם, רופאו: כל ימי הנני בבריאות טובה, ולא ניתנה לי ההזדמנות לבחון את יכולתך ברפואה. השיבו הרמב"ם: גדולתו של רופא במניעת המחלה היא יותר מברפואתה. כפי שנאמר אצל גדול הרופאים,

חובה לשאול רופא

הנתקל בבעיית בריאות מחובתו לשאול בעצת רופא, וה' יתברך ישלח לו רפואה ויחזקהו ויאמצהו בגשמיות וברוחניות. כך צריך לנהוג על-פי התורה, כפי שנאמר (שמות כא, יט) "ורפא ירפא": "ורפא" — על-פי חכמת הרפואה, "ירפא" — הרופא האמיתי יתברך ויתעלה.

(אגרות-קודש)

השבת מביאה רפואה

חכמינו ז"ל אמרו (שבת יב): "שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא". כלומר, השבת מביאה רפואה. זהו שרמז הכתוב (שמות כא, יט): "דק שבתו ייתן ורפא ירפא" — על-ידי שמירת שבת מגיעים ל"ורפא ירפא" — באה רפואה לעולם.

(תורת לוי יצחק)

שני סוגים במחלות

שני סוגים יש במחלות — יש מחלות טבעיות, הבאות כדרך מנהגו של עולם, ויש מחלות על-טבעיות, שאינן ממנהגו של עולם. על הסוג

סליחה משמים

ר' יוסף היה מחסידיו של המגיד מקוזניץ, ולמרבית צערו לא זכה לפרך בטן. מדי חודש בחודשו היה נוסע אל רבו ומפציר בו לברכו בזרע של קיימא, אולם המגיד כמו התעלם מהפצרותיו או דחה אותן במילים שתומות.

אשתו של ר' יוסף לא הרפתה. היא לחצה על בעלה לתבוע מרבו ברכה ולא להרפות ממנו, עד אשר יזכה בה. ואמנם, פעם אחת התייצב ר' יוסף לפני רבו ואמר: "מורי ורבי הקדוש, איני זו מכאן עד שאזכה בברכתו".

נתהרהר המגיד מקוזניץ, פניו הרצינו מאוד, ולבסוף אמר: "אם תסכימו לאבד את כל ממונכם, אבדך אתכם בזרע של קיימא".

החסיד קפא על עומדו והמילים נעתקו מפיו. הוא הרגיש שאין לו הרשות להחליט החלטה כזאת בעצמו. הוא שב לביתו, להיוועץ ברעייתו. האישה הסכימה מיד לתנאי שהציב המגיד, והחסיד חזר לקוזניץ והודיע לרבו כי שניהם מוכנים להי עוני ומחסור אם בתמורה לכך יזכו לצאצאים. "אם-כן, סע אל החוזה" מלובלין וכל אשר יאמר לך, עשה", הפטיר המגיד מקוזניץ.

עשה ר' יוסף כמצוות רבו ונסע ללובלין. סיפר לחוזה מדוע בא אליו ובשליחות מי. "שב כאן עמי עד אשר יאיר ה' את עיניי", הורה לו החוזה.

יום אחד קרא לו החוזה ואמר: "בימי נעוריך היית משודך לנערה מבנות עירך, אך כשגדלת ביטלת את השידוך ופגעת בכבוד הנערה. מעולם לא טרחת לפייסה, ומשום כך נמנע ממך פרי-בטן. עד שלא תפייס אותה, לא יהיו לך ילדים. סע אפוא אל היריד הגדול אשר בבלטה, שם תמצא את המשודכת שלך לשעבר ובקש ממנה מחילה".

ר' יוסף היה נרעש. אמנם כן, בנעוריו שידכוהו הוריו לנערה בת-טובים, אסתר-שפרה שמה, אך כשהתבגר והגיע לפרק האיש מקדש, נשא עיניו להצעה אחרת. מעולם לא טרח – לא קודם החתונה ולא אחריה – לפייס את הנערה על הפגיעה שגרם לה.

נסע ר' יוסף לבלטה. כבר בדרכו לשם חקר כל מי שפגש אם הוא מכיר אישה ושמה אסתר-שפרה מעיר פלונית. גם ביריד עצמו ניסה לברר ולשאול, אך כל בירוריו העלו חרס.

לקרב כל יהודי

העולם היהודי נחלק בעבר בהתייחסותו ליהודים שאינם שומרי תורה ומצוות. היו שסברו כי יש להתבדל מהם ולא לבוא עמם במגע, והיו שקראו לקרבם בדרכי נועם ובדרכי שלום, ולנסות להחזירם לדרך התורה. אדמו"ר חב"ד הלכו בדרך השנייה, קיבו כל יהודי והשתדלו למצוא את הניצוץ האלוקי שבקרבם.

כאשר כ"ק אדמו"ר הרי"צ יצא מרוסיה ושהה בווינה, חיפש דרכים לפגוש גם יהודים שנתרחקו מאוד מחיי תורה ומצוות. הדבר עורר את תמיחתם של יהודים מחוגים אחרים, ופעם אחת שאלו את הרבי, מדוע הוא מקרב יהודים כאלה שעליהם נפסק בשולחן-ערוך כי יש לנהוג בהם בדרך של 'מורידין ולא מעלין'. השיב הרבי: "בשולחן-ערוך יש ארבעה חלקים – אורח-חיים, יורה-דעה, אבן-העזר וחושן-משפט. החלק האחרון הוא 'חושן-משפט'. בחלק זה עצמו יש יותר מארבע-אמאות ועשרים סימנים. ההלכות העוסקות ב'מורידין ולא מעלין' מופיעות בסוף 'חושן משפט', בסימנים האחרונים. למה להתחיל בהלכות האלה? קודם-לכן יש להקפיד לקיים את כל ההלכות שמופיעות בארבעת חלקי השולחן-ערוך, וכשסיימו הכול ולא יישאר לנו אלא לברר את ההלכות האחרונות, יהיה מקום לדון בהן" ... (סופר על-ידי הרבי מליובאוויטש, לקוטי-שיחות כרך ב, עמ' 620).

להושיט יד

בהזדמנות אחרת ביאר זאת הרבי (תורת מנחם כרך ה, עמ' 47): "צריכים להשתדל בהצלח כל אחד ואחד מישראל! וכדברי הגמרא 'יתמו חטאים (דייקא) ולא חוטאים' חס-ישראל, וממילא, כל זמן שהם (החוטאים) נמצאים בעולם – אפילו אם הם מאלה שנאמר עליהם 'מורידין ולא מעלין' חס-ישראל – יכולים וצריכים להציל אותם, וכאשר מצילים אותם, אין לך 'להוציא יקר מזולל' גדול מזה!"

"ועל-דרך הפתגם שסיפר כ"ק מורי-חמי אדמו"ר בשם אביו, שכאשר דיבר על מאמר הגמרא 'כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו', פנה אליו (אל בנו) ואמר: תאר לעצמך עד כמה גדולה הרחמנות על מי שהתורה אומרת שאסור לרחם עליו! ועל-דרך-ה בנדון-דין – אפילו בנוגע לאלה ש'מורידין ולא מעלין' רח"ל, מנצלים מעמד ומצב זה גופא לעורר רחמים עליהם ממקום עליון ביותר, ולהציל גם אותם, ומכיוון שהם נמצאים בעומק תחת, אזי מושכים ומעלים אותם מיד לעומק רום!"

באחת מאיגרותיו (אגרות-קודש כרך ה, עמ' קטו) כותב הרבי: "הנה מעולם הייתה שיטת ליובאוויטש שלא לרחק את בני-ישראל אפילו מסוג הנ"ל, ואדרבה לקרבם לאבינו שבשמים על-ידי דברי נחת ועניינים של קירוב. כמובן שצריכה להיות בזה זהירות, וכפתגם... 'אין לרדת למטה אל הזולת, אלא להעלותו למעלה', אבל מובן שזה הרי צריך להושיט – להזקוק לעזרה – יד, ולפעמים גם-כן יד ארוכה, אבל כמעט שתמיד בזהירות הנ"ל מצליחים בעבודה זו ומוציאים יקר מזולל. ואנו אין לנו אלא הנהגה זו, ומובטחים אנו שתהיה בהצלחה".

נחת-רוח לבורא

פעמים אין-ספור מעורר הרבי לקרב כל יהודי, ומציין את גודל זכותו של מי שמצליח 'להוציא יקר מזולל'. כך, למשל, הוא כותב ליהודי שמסר שיעור תורה לחיילים (אגרות-קודש כרך יג, עמ' רכ): "ההשגחה העליונה נתנה לו האפשרות להדליק כמה נרות, וכמו שנאמר 'נר ה' נשמת אדם', ולהאיר לא רק חלקו אלא גם חלקם בעולם, באור תורה ומאור שבה, זוהי פנימיות התורה. והלוואי שינצל את האפשרות הזאת ביותר וביותר, וגודל הסיפוק נפשי שעל-ידי זה בעתיד, גודל השכר, והעיקר – גודל נחת-רוח הנגד לבורא העולם ויוצרו – אין די באר. ועל-פי דרשת רז"ל על הכתוב 'להוציא יקר מזולל', מובן שהחיילים אשר לעת-עתה אינם דתיים בכלל כל האמור, ואדרבה".

שלושה ימים לפני תום היריד, בשעה שהסוחרים כבר החלו בהכנות לחזור לבתיהם, צעד ר' יוסף ברחובה של עיר, מבולבל ואובד-עצות. לפתע החל גשם עז ניתן ארצה. כנס ר' יוסף לתוך אחת החנויות, למצוא מחסה מהגשם. בין האנשים שנדחקו

ומיד זיהה את המשודכת לו בעבר. מיד פנה אליה בדברי תחנונים ובקש ממנה לסלוח לו, בספרו לה כי הרחיק ובה עד בלטה רק כדי למוצאה ולבקש את מחילתה. בתוך כך פרץ בבכי שהעיד על כנות דבריו.

"מוכנה אנוכי לסלוח לך", אמרה האישה, "בתנאי אחד". ר' יוסף הנהן בראשו. "אקבל עליי כל תנאי שתשיטי עליי, אם רק אוכל לעמוד בו", אמר.

"ובכן", אמרה האישה, "סע לסובלק, שם מתגורר אחי המסכן. עני וחסר-כול הוא. תן לו מאתים זהובים לנדוניית בתו. אם כך תעשה, אסלח לך על הפגיעה שפגעת בי בעודי משודכת לך".

חישב ר' יוסף וצמצא, כי אם ימכור את כל רכשו ויצרף לכך את המזומנים שברשותו, יהיו בידיו כמאתים זהובים. הסכים לתנאי וחזר לביתו. לאחר שהיו בידיו מאתים זהובים, נסע לסובלק.

חיפש את אחי האישה עד שמצאו יושב בביתו, מדוכא ועלוב. "קרב ובא יום נישואי בתי ואין בידי פרוטה לפרוטה", סיפר לו האח.

"הנה לך מאתים זהובים, טבין ותקילין, להכין את כל צורכי החתונה, כאחד הנגינים!", אמר לו ר' יוסף והושיט לו צרור כסף שמן. פתח האיש את הצרור, והביט בזהובים ובר' יוסף כלא מאמין. "מי אתה ומה פשר המתנה שהבאת לי?", השתאה.

"אל חששי!", הרגיעו ר' יוסף, "הכסף כשר ואני מוסר לך אותו במצוות אחרות, שפרה-אסתר. בצעירותי היינו משודכים זה לזה, עד שעזבתה ונשאתי אישה אחרת. לפני ימים אחדים פגשתיה כדי לפייסה, והיא ציוותה עליי לתת לך מאתים זהובים, תנאי לסליחתה לי".

עתה לבשו פני האח ארשת של תדהמה מוחלטת. הוא הביט בר' יוסף כפי שמביטים באדם לא-שפוי. "אם באת לשטות בי?! הלא כבר חמש-עשרה שנים שאחותי אינה בין החיים; פה בסובלק נפטרה בדמי-מימה, ואני בעצמי קברתי!"

רעד אחז בגופו של ר' יוסף. לאחר שנרגע קמעה סיפר לבן-שיחו את השתלשלות הדברים – תחילה עם המגיד מקוזניץ ולאחר מכן עם החוזה מלובלין. לבסוף תיאר את דמות האישה שפגש בבלטה, ולאח לא נותר אלא לאשר כי הייתה אכן זו שפרה-אסתר אחותו, היא ולא אחרת! כעבור פחות משנה נפקדו ר' יוסף ורעייתו בפרי-בטן. בשנים הבאות זכו לבנים נוספים ולבני-בנים וכולם הלכו בדרך התורה.

ד"ר לחינוך מבאר את התלמוד והזוהר

הדורות, על ספר הזוהר. בעבודה מאומצת ברר וליקט מהם את ההסברים המובנים יותר, וריכזם לסדרה מקיפה של ארבעה-עשר כרכים – לצד תרגום של הזוהר מארמית לעברית.

חיבור על הירושלמי

אחר-כך חיבר ספרי-עזר לתלמידים על הלכות שבת ועל עבודת הקרבנות. משם יצא לפרוייקט מקיף נוסף – ביאור על כל מסכתות התלמוד הירושלמי. כשסיים את חיבורו על הירושלמי, החל בביאור על התלמוד הבבלי. עד עתה ראו אור ארבעה כרכים, על ארבע מסכתות. כעת הוא משלים את ספרו על מסכת יבמות. פירושו על הש"ס מתאפיין בהירות ובתמציתיות. בשולי העמוד מכלול פירושים מגדולי ישראל, על-פי הנגלה ועל-פי הנסתר. אגב, את השם הכללי לכל ביאוריו – "ידיד נפש" – בחר רבי אלעזר אבוהצירא.

וכך אנו עומדים מול דמות בלתי-שגרתית, של בוגר פוניבז', דוקטור בחינוך, הכותב פירושים על הזוהר ועל הש"ס.



בתמונה: הרב בר-לב כחודר ועבודתו, על רקע מקצת ספריו

תרגום הזוהר

לאחר כעשר שנות מגורים ופעילות חינוכית בארה"ב שב עם משפחתו ארצה, והמשיך למלא תפקידים חינוכיים. במקביל הרצה בחינוך באוניברסיטאות בר-אילן ותל-אביב. "יום אחד התייצבתי בביתו של ר' חיים פרידלנדר, שהיה המשגיח בשיבת פוניבז', וביקשתי ללמוד עמו את ספרי הרמח"ל. הוא הסכים ומאז למדנו בקביעות. יום אחד שאל אותי: 'מדוע לא תעלה על הכתב את מה שאנו לומדים?'. זה היה הבסיס לספרי הראשון, 'מבוא לתורת הקבלה'."

אך הוא לא נעצר ב'מבוא'. כמה שנים התעמק באיך-ספור חיבורים וביאורים של גדולי המקובלים, מכל

שעת הקימה הקבועה שלו היא ארבע לפנות בוקר. בשש הוא כבר מוסר שיעור בדף היומי. בשבע הוא יושב מול הספרים והמחשב, שוקד על מלאכתו, שתימשך עד הלילה.

אך גם סדר-יום תובעני כזה אין בו כדי לפגוע בהתפעלות המוצדקת מההספק הבלתי-מצוי – כארבעים כרכים עבי-כרס, ובהם לקט עצום של פירושים קדומים לצד ביאור משלו על הלכות שבת, על עבודת הקרבנות, על כוונות התפילה, על כל מסכתות התלמוד הירושלמי, על חלק מהתלמוד הבבלי ואפילו על ספר הזוהר.

עולם חדש של פנימיות התורה

הצצה חטופה אל מסלול חייו של האיש, הרב **יחיא בר-לב** (63) מפתח-תקווה, עושה את סיפורו סגוני ומיוחד עוד יותר. הוא נולד וגדל בתל-אביב. למד בשיבת תל-אביב ולאחר מכן בפוניבז'. משם פנה לאוניברסיטה, ללימודי כלכלה ומדעי-המדינה. התחתן ("בברכת 'הסנדלר', ר' משה-יעקב רביקוב"), נסע לארה"ב והחליט לעשות הסבה לחינוך. באוניברסיטת ס' פרנסיסקו השלים תואר שני בחינוך. בפנייקס שבאריוונה עשה דוקטורט בפסיכולוגיה חינוכית.

בתוך כך החל לשמש בתפקידי הוראה וניהול במוסדות חינוך יהודיים ברחבי ארה"ב. בין השאר ניהל בית-ספר יהודי בסוואנה שבג'ורג'יה. בארה"ב נולדו לו ולרעייתו שלושה מחמשת ילדיהם, ושם גם נשתלו זרעי עבודתו התורנית המקיפה. "היה לי זמן פנוי וניצלתי זאת ללימוד תורה. נתקלתי בספרי חסידות, ופתאום נתגלה לפניי עולם שלם, שהיה זר לי עד אז – עולם של פנימיות התורה", הוא אומר.

פִּינֵת הַהֲלָכָה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

שאלות של יושר

מענה לשאלות של תלמידות בענייני יושר:

שאלה: האם מותר לקחת עט מחברה ללא ידיעתה?

תשובה: "שואל שלא מדעת – גזלן הוא, אלא אם כן ידוע לו בברור שלא יקפיד עליו בעל החפץ".

שאלה: האם מותר לנגב ידיים במגבת של חברה ללא רשותה?

תשובה: כנ"ל (בתלמוד מסופר שחיפשו מי גנג כף כסף, וכשראו תלמיד רוחץ ידיו ומנגבן בבגד של חברו, גילו שהוא הגנב).

שאלה: האם מותר להשתמש בספר ללא רשות?

תשובה: בעיקרון אסור, גם לא לשימוש אקראי. ויש מקילים בסידורים ובספרים המצויים ביותר.

שאלה: האם מותר לטעום מפיצוחים וכדומה בחנות?

תשובה: לפי מה שמסרו מוכרי פיצוחים, מקובל שמותר לטעום מכל מין, ובלבד שיהיה זה בכמות קטנה ביותר.

שאלה: האם מותר להעתיק במבחנים?

תשובה: אסור, לפחות משום גנבת-דעת.

שאלה: האם יש הבדל בין מבחן רגיל למבחן חשוב, כמו בגרות, מבחן כניסה למכללה וכדומה?

תשובה: אם משיגים על-ידי ההעתיקה לימודים או שכר, ייתכן שיש בזה גם משום גנבת ממון.

שאלה: האם מותר לגלות תשובות לחברה או לרמז, רמזים, או לאפשר לה להסתכל במבחן שלי?

תשובה: יש בזה משום "לפני עיור לא תיתן מכשול", או לפחות משום "מסייע ידי עובדי עברה".

שאלה: אם הילדה מסתכלת ביוזמתה, האם חובה עליי להסתיר?

תשובה: אם אדם גונב מיוזמתו ומסתייע בי, האם אניח לו?

מקורות: בי"מ כד"א, שו"ע אדמו"ר הזקן או"ח סי' י"ד סי"ג, ובאחרונים שם. חו"מ ה"ל שאלה סי"ה. שו"ת ארנות משה חו"מ ח"ב סי' ל. פתחי חושן חז" פ"א, ופי"ו הע"ו כו.

עלוני 'שיחת השבוע'

עברית וברוסית

מופצים בכל רחבי ארה"ב

להזמנות ולפרסום אנא פנו

718-7561328

sh-usa@chabad.org.il



להבצעים מיוחדים בקרו באתר בעברית
SKY2000
 www.sky2000.com
ותק ונסיון שירות אישי
מחירים ללא תחרות
הנהלה חבדי"ת
המחנות בפסינת לישראל
הבצע לפסח \$899
 ניו-יורק לישראל
212.599.3333
 60 E. 42 st. #712, NY, NY 10165

Midtown Manhattan

Pace auto parts Inc
 * Foreign - domestic we deliver * All makes and models * Low discount prices * Full link of accessories
Over 40 years experience
OPEN MON. - THU. 8:00 - 6:00
FRI. 8:00 - 2:30
www.paceautoparts.com
FAX: 212-582-7241
Tel: 212-757-6969
 548 W. 48th ST. NEW YORK N. Y. 10036

Levi Hartman לוי הרטמן
 Office: 718-871-8282 X 128
 Cell: 646-335-8818
 Fax: 718-633-0499
EVERGREEN FUNDING CO.
 Commercial & Residential Funding
www.levifunding.com
 3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218
דובר עברית